

Bryssel, 30. syyskuuta 2025
(OR. en)

13349/25
ADD 1

Toimielinten välinen asia:
2025/0315 (NLE)

RESUA 22
FIN 1126
ECOFIN 1264
ELARG 104
COEST 715
DEVGEN 159
UA PLATFORM 11

SAATE

Lähettäjä:	Euroopan komission pääsihteeri, allekirjoittajana johtaja Martine DEPREZ
Saapunut:	29. syyskuuta 2025
Vastaanottaja:	Thérèse BLANCHET, Euroopan unionin neuvoston pääsihteeri
Kom:n asiak. nro:	COM(2025) 624 annex
Asia:	LIITE asiakirjaan Ehdotus Neuvoston täytäntöönpanopäätös Ukrainan tukivälineeseen kuuluvan Ukraina-suunnitelman mukaisen lainatuen neljännen ja viidennen erän maksuedellytysten tyydyttävän täyttymisen vahvistamisesta

Valtuuskunnille toimitetaan oheisena asiakirja COM(2025) 624 annex.

Liite: COM(2025) 624 annex

EUROOPAN
KOMISSIO

Bryssel 29.9.2025
COM(2025) 624 final

ANNEX

LIITE

asiakirjaan

Ehdotus Neuvoston täytäntöönpanopäätös

Ukrainan tukivälineeseen kuuluvan Ukraina-suunnitelman mukaisen lainatuen neljännen ja viidennen erän maksuedellytysten tyydyttävän täyttymisen vahvistamisesta

LIITE

Ukrainan tukivälineeseen kuuluvan Ukraina-suunnitelman mukaisen lainatuen neljänteen ja viidenteen erään liittyvien tavoitteiden tyydyttävän toteutumisen arviointi

TIIVISTELMÄ

Ukraina esitti 9. syyskuuta 2025 Ukrainan tukivälineen perustamisesta 29 päivänä helmikuuta 2024 annetun asetuksen (EU) 2024/792¹ 26 artiklan mukaisesti Ukraina-suunnitelman viidettä erää koskevan osittaisen maksupyynnön. Se toimitti maksupyynnön tueksi todisteet siitä, että Ukraina-suunnitelman arvioinnin hyväksymisestä 14 päivänä toukokuuta 2024 annetun neuvoston täytäntöönpanopäätöksen (EU) 2024/1447² liitteessä esitetyistä tavoitteista 10 on toteutettu tyydyttävästi. Yksi suunnitelman neljännen erän 10 tavoitteesta on vielä kesken.

Ukrainan toimittamien tietojen perusteella katsotaan, että 10 tavoitetta on toteutettu tyydyttävästi.

Varojen takaisinperintä- ja hallinnointiviraston uudistamista koskeva lainsäädäntö on tullut voimaan **4 luvun** osana.

Rahoitusmarkkinoita koskevan **5 luvun** osana on hyväksytty järjestämättömien lainojen selvittämisjärjestelmää parantava strategia.

Inhimillistä pääomaa koskevan **7 luvun** osana lainsäädäntö ammatillisesta koulutuksesta on tullut voimaan ja sosiaalipalvelujen hankintaa koskeva päätöslauselma on hyväksytty.

Liiketoimintaympäristöä koskevan **8 luvun** osana on hyväksytty pieniä ja keskisuuria yrityksiä koskeva strategia ja toimintasuunnitelma sen toteuttamiseksi.

Osana hallinnon hajauttamista ja aluepolitiikkaa koskevaa **9 lukua** on hyväksytty tutkimus tarvittavista toimenpiteistä, joilla kunnille myönnetään oikeushenkilöllisyys, ja se on julkaistu Ukrainan yhteisöjen ja alueiden kehittämisestä vastaavan ministeriön verkkosivustolla.

Etenemissuunnitelma uusiutuvan energian lisämaksun erottamiseksi siirtotariffista on hyväksytty osana energia-alaa koskevaa **10 lukua**.

Kriittisten raaka-aineiden hallintaa koskevan **13 luvun** osana on julkaistu kriittisten raaka-aineiden louhintaa koskevien investointihankkeiden jatkumo, ja tuotannonjakosopimuksesta on käynnistetty ja julkaistu kansainvälinen tarjouskilpailu.

¹ Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) 2024/792, annettu 29 päivänä helmikuuta 2024, Ukrainan tukivälineen perustamisesta (EUVL L, 2024/792, 29.2.2024, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2024/792/oj>).

² Neuvoston täytäntöönpanopäätös (EU) 2024/1447, annettu 14 päivänä toukokuuta 2024, Ukraina-suunnitelman arvioinnin hyväksymisestä (EUVL L, 2024/1447, 24.5.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/dec_impl/2024/1447/oj). Neuvoston täytäntöönpanopäätöksen liite https://eur-lex.europa.eu/legal-content/FI/TXT/?qid=1716536456361&uri=CONSIL%3AST_9492_2024_ADD_1.

Pakollinen tarkkailu-, raportointi- ja todentamisjärjestelmä on otettu uudestaan käyttöön osana vihreää siirtymää ja ympäristönsuojelua koskevaa **15 lukua**.

Tavoite 4.7

Tavoitteen nimi: Varojen takaisinperintä- ja hallinnointiviraston uudistamista koskevan lain voimaantulo
Asiaa koskeva uudistus/investointi: Uudistus 2: Oikeudellisen kehyksen parantaminen korruption torjunnan vaikuttavuuden lisäämiseksi
Rahoituslähde: Laina
Asiayhteys Neuvoston täytäntöönpanopäätöksen liitteessä kuvattu tavoitetta 4.7 koskeva vaatimus: <i>”Varojen takaisinperintä- ja hallinnointiviraston uudistamista koskeva laki tulee voimaan. Laissa keskitytään lähinnä seuraaviin osa-alueisiin:</i> <ul style="list-style-type: none">– <i>viraston johtajan läpinäkyvä ja ansioihin perustuva valintamenettely, johon sisältyy uskottava ammattimaisuuden ja luotettavuuden arviointi;</i>– <i>riippumaton ulkopuolinen suoriutumisen arviointijärjestelmä;</i>– <i>läpinäkyvä menettely viraston määräysvallassa olevan takavarikoidun omaisuuden hoitamiseksi ja myymiseksi.”</i> Tavoite 4.7 on 4 lukuun (Korruption ja rahanpesun torjunta) sisältyvän uudistuksen 2 täytäntöönpanon kolmas vaihe neljästä. Sitä edelsi tavoite 4.4 (Muutetun rikoslain ja rikosprosessilain voimaantulo) ja tavoite 4.6 (Varojen takaisinankintastrategian 2023–2025 täytäntöönpanoa koskevan toimintasuunnitelman hyväksyminen), jotka saivat myönteisen arvion vuoden 2024 kolmannella neljänneksellä. Sitä seuraa tavoite 4.5 (jonka määräaika on vuoden 2026 toinen neljännes), joka koskee uuden korruptionvastaisen strategian ja valtion korruptiontorjuntaohjelman hyväksymistä vuoden 2025 jälkeiselle ajalle.
Toimitettu näyttö 1) Yhteenvetoasiakirja, jossa perustellaan asianmukaisesti, miten tavoite on toteutettu tyydyttävästi täytäntöönpanopäätöksen liitteessä esitettyjä vaatimuksia noudattaen, 2) jäljennös 18. kesäkuuta 2025 annetusta Ukrainan laista nro 4503-IX, joka koskee korruptiosta ja muista rikoksista peräisin olevan omaisuuden havaitsemisesta, tutkimisesta ja hallinnasta vastaavan Ukrainan kansallisesta virastosta annetun lain muuttamista siltä osin kuin on kyse korruptiosta ja muista rikoksista peräisin olevien varojen havaitsemisesta, tutkimisesta ja hallinnasta vastaavan Ukrainan kansallisen viraston institutionaalisten valmiuksien vahvistamista ja varainhallintamekanismien parantamista.
Analyysi Ukrainan viranomaisten toimittamat perustelut ja aineellinen näyttö kattavat kaikki tavoitteen 4.7 osatekijät. 4 luvun (Korruption ja rahanpesun torjunta) uudistuksen 2 tavoitteena on vahvistaa keskeisiä korruptiontorjuntaelimiä ja virtaviivaistaa rikosoikeudellisia menettelyjä niiden

tehokkuuden lisäämiseksi, myös korkean tason korruptiotapauksissa. Uudistuksessa puututaan myös hallinnon ja menettelytapojen puutteisiin varojen takaisinperinnässä ja hallinnoinnissa. Ukrainan parlamentti hyväksyi tätä varten 18. kesäkuuta 2025 lain nro 4503-IX. Lailla tehdään useita parannuksia varojen takaisinperintä- ja hallinnointiviraston (ARMA) hallinnointiin ja toimintaan. Laki tuli voimaan 30. heinäkuuta 2025.

Laissa säädetään viraston johtajan läpinäkyvästä ja ansioihin perustuvasta valintamenettelystä, johon sisältyy uskottava luotettavuuden ja ammattimaisuuden arviointi. Se sisältää pätevyys- ja luotettavuusvaatimukset sekä kriteerit, joiden perusteella tehtävään ei voida valita. Pätevyysvaatimuksiin kuuluu korkea-asteen oikeus- tai talousalan koulutus ja vähintään viiden vuoden soveltuva työkokemus. Laissa säädetään ARMAN johtajan valinnasta vastaavan komitean kokoonpanosta. Ukrainan ministerikabinetin nimittää kolme komitean kuudesta jäsenestä harkintansa mukaan ja loput kolme kansainvälisten avunantajien tekemien ehdotusten perusteella laaditusta yhteisestä ehdokasluettelosta. Komitea hyväksyy ja julkaisee menetelmät, joilla hakijoiden pätevyys ja luotettavuus arvioidaan. ARMAN johtaja nimitetään viideksi vuodeksi, ja hän voi toimia tässä tehtävässä vain yhden toimikauden ajan.

Laissa otetaan käyttöön riippumaton suoriutumisen ulkopuolisen arvioinnin järjestelmä. Laissa säädetään, että ARMAN tuloksellisuudesta tehdään riippumaton ulkoinen arviointi (tarkastus) vuoden kuluttua uuden johtajan nimittämisestä ja toinen arviointi kolmen vuoden kuluttua nimittämisestä. Ulkopuolinen arviointikomitea koostuu kolmesta jäsenestä, jotka ministerikabinetin nimittää kansainvälisten organisaatioiden ehdotusten pohjalta. Laissa vahvistetaan arviointikomitean jäsenten kelpoisuusvaatimukset ja säädetään, että jäsenten on toimittava riippumattomasti. Arviointikomitealla on oikeus tutustua ARMAN hallussa oleviin asiakirjoihin, ja se voi myös pyytää muita viranomaisia antamaan sille sen työn kannalta tarpeellisia tietoja. Arviointikomitea esittää perustellut päätelmät ARMAN toiminnan tuloksellisuudesta ja antaa suosituksia viraston työssä havaittujen puutteiden korjaamiseksi ja toiminnan tehostamiseksi.

Lailla tehdään useita parannuksia takavarikoitujen varojen hoito- ja myyntimenettelyyn. Siinä esitetään yleiset periaatteet, jotka koskevat varojen takavarikointia ja siirtämistä ARMAlle sekä niiden arvonmäärittystä ja varastointia. ARMA valtuutetaan laissa hoitamaan varoja niiden taloudellisen arvon säilyttämiseksi ja vahingoittumisen tai menettämisen riskien ehkäisemiseksi. Laissa vahvistetaan varainhoitajien oikeudet ja velvollisuudet ja säädetään, että ARMAN on laadittava hoitosuunnitelma sen johdolle siirretyistä varoista. Laki sisältää erityisiä säännöksiä tiettyjen omaisuusluokkien, kuten käteisvarojen, arvopapereiden ja kiinteistöjen, hoidosta. Laki sisältää myös säännöksiä takavarikoidun omaisuuden myynnistä huutokaupoissa digitaalisessa kaupankäyntijärjestelmässä.

Komission arviointi: Toteutettu tyydyttävästi

Tavoite 5.4

Tavoitteen nimi: Järjestämättömien lainojen selvittämisstrategian hyväksyminen

Asiaa koskeva uudistus/investointi: Uudistus 3. Järjestämättömien lainojen selvittämisen parantaminen

Rahoituslähde: Laina

Asiayhteys

Neuvoston täytäntöönpanopäätöksen liitteessä kuvattu tavoitetta 5.4 koskeva vaatimus:

”Hyväksytään EU:n käytäntöjen mukainen strategia järjestämättömien lainojen selvittämiseksi. Strategiassa keskitytään lähinnä seuraaviin osa-alueisiin:

- järjestämättömien lainojen tunnistamista ja selvittämistä koskevien vakavaraisuusvaatimusten tiukentaminen*
- järjestämättömiä lainoja koskevien tietojen ja muiden merkityksellisten markkinatietojen vaihto rahoituslaitosten ja valtion virastojen välillä järjestämättömien lainojen selvittämisen parantamiseksi*
- mahdollisten esteiden tarkastelu ja toimenpiteiden kehittäminen järjestämättömien lainojen uudelleenjärjestelyä ja selvittämistä koskevan kehyksen parantamiseksi.”*

Tavoite 5.4 on 5 lukuun (Rahoitusmarkkinat) sisältyvän uudistuksen 3 täytäntöönpanon ensimmäinen vaihe. Sitä seuraa järjestämättömien lainojen selvittämisen parantamista koskevien säädösten voimaantuloa koskeva tavoite 5.5 (määräaika vuoden 2026 ensimmäinen neljännes).

Toimitettu näyttö

- 1) Yhteenvedoasiakirja, jossa perustellaan asianmukaisesti, miten tavoite on toteutettu tyydyttävästi täytäntöönpanopäätöksen liitteessä esitetyjä vaatimuksia noudattaen,
- 2) jäljennös 6. kesäkuuta 2024 hyväksytystä lainanannon kehittämisstrategiasta.

Analyysi

Ukrainan viranomaisten toimittamat perustelut ja aineellinen näyttö kattavat kaikki tavoitteen 5.4 osatekijät.

Luvun 5 (Rahoitusmarkkinat) uudistuksen 3 tavoitteena on parantaa järjestämättömien lainojen selvittämistä. Tätä varten Ukrainan rahoitusvakausneuvosto hyväksyi 6. kesäkuuta 2024 lainanannon kehittämisstrategian.

Strategialla pyritään luomaan lainanantoa helpottava lainsäädäntökehys, joka sisältää tietyt toimenpiteet ja täytäntöönpanoaikataulun järjestämättömien lainojen selvittämisen tehostamiseksi asiaa koskevien EU:n käytäntöjen, esimerkiksi maksukyvyttömyyttä ja velkojen perintää koskevien käytäntöjen, mukaisesti.

Strategiassa esitetään erityisesti toimenpiteitä, joilla pyritään vahvistamaan järjestämättömien lainojen kirjaamista ja selvittämistä koskevia vakavaraisuussääntöjä. Tähän sisältyy järjestämättömien lainojen määritelmän tarkentaminen erottamalla järjestämättömät saamiset ja maksukyvyttömyysaineisto toisistaan ja laajentamalla järjestämättömien omaisuuserien soveltamisala kattamaan arvoltaan alentuneet

omaisuuserät, jotka eivät muodollisesti ole maksukyvyttömyystilassa. Muihin toimenpiteisiin sisältyy pankkien velvollisuus päivittää ja toimittaa järjestämättömien lainojen hoitamiseen ja selvittämiseen liittyvät strategiat.

Strategiaan kuuluu myös toimenpiteitä, joilla parannetaan järjestämättömiin lainoihin liittyvien tietojen ja muiden merkityksellisten markkinatietojen vaihtoa rahoituslaitosten ja valtion virastojen välillä järjestämättömien lainojen selvittämisen parantamiseksi. Näitä ovat muun muassa Ukrainan keskuspankin luottorekisterin toimintojen laajentaminen, pankkien ja muiden rahoitusmarkkinatoimijoiden valtion sähköisiin tietoresursseihin pääsyn laajentaminen, ehdotusten laatiminen järjestämättömien lainojen myyntiä koskevan tietojenvaihdon parantamiseksi sekä siihen liittyvät resursseihin pääsyä koskevat säännöt. Kaikkien näiden toimenpiteiden pitäisi parantaa järjestämättömien lainojen selvittämistä.

Lisäksi strategiassa tarkastellaan oikeudellisia ja menettelyllisiä esteitä ja esitetään toimenpiteitä, joilla parannetaan järjestämättömien lainojen uudelleenjärjestelyä ja selvittämistä koskevia puitteita. Tähän sisältyy järjestämättömien lainojen selvittämisen kannalta merkityksellisen lainsäädännön kehittäminen erityisesti muuttamalla maksukyvyttömyysmenettelyjä koskevaa Ukrainan säännöstöä konkurssipesän hoitajien valinnan ja valvonnan tehostamiseksi, konkurssiin asetettujen omaisuuserien myyntiä koskevien huutokauppanettelyjen parantamiseksi ja ennaltaehkäisevistä uudelleenjärjestelyistä annetun direktiivin (EU) 2019/1023³ periaatteiden noudattamiseksi. Lisäksi olisi otettava käyttöön toimenpiteitä, joilla suojaudutaan vilpillisiltä käytännöiltä ja sopimattomalta vaikuttamiselta maksukyvyttömyysmenettelyissä, parannettava taloudellisia uudelleenjärjestelyä ja velkojen mitätöintiä koskevaa oikeudellista kehystä sekä kehitettävä velkojen perintää ja vakuuksien täytäntöönpanoa koskevaa sääntelyä.

Komission arviointi: Toteutettu tyydyttävästi

Tavoite 7.1

Tavoitteen nimi: Ammatillista koulutusta koskevan lainsäädännön voimaantulo

Asiaa koskeva uudistus/investointi: Uudistus 1. Ammatillisen koulutuksen parantaminen

Rahoituslähde: Laina

Asiayhteys

Neuvoston täytäntöönpanopäätöksen liitteessä kuvattu tavoitetta 7.1 koskeva vaatimus:

”Ammatillista koulutusta koskeva Ukrainan laki tulee voimaan. Laissa keskitytään lähinnä seuraaviin osa-alueisiin:

³ <http://data.europa.eu/eli/dir/2019/1023/oj>.

- määritellään oikeudenmukaiset säännöt koulutuspalvelujen markkinoilla toimivien oppilaitosten toiminnalle ammatillisen koulutuksen alalla
- laajennetaan oppilaitosten institutionaalisia valmiuksia tarjota virallista ja epävirallista ammatillista koulutusta
- määritellään selkeästi ammatillisten oppilaitosten sekä kansallisten/paikallisten ja kansainvälisten sidosryhmien väliset suhteet inhimillisen pääoman kestävän kehityksen edistämiseksi Ukrainassa.”

Tavoite 7.1 on 7 lukuun (Inhimillinen pääoma) sisältyvän uudistuksen 1 täytäntöönpanon ainoa vaihe.

Toimitettu näyttö

- 1) Yhteenvedoasiakirja, jossa perustellaan asianmukaisesti, miten tavoite on toteutettu tyydyttävästi täytäntöönpanopäätöksen liitteessä esitettyjä vaatimuksia noudattaen,
- 2) jäljennös 21. elokuuta 2025 annetusta Ukrainan laista nro 4575-IX, joka koskee ammattikoulutusta.

Analyysi

Ukrainan viranomaisten toimittamat perustelut ja aineellinen näyttö kattavat kaikki tavoitteen 7.1 osatekijät.

7 luvun (Inhimillinen pääoma) uudistuksen 1 tavoitteena on helpottaa siirtymistä ammatillisesta koulutuksesta työmarkkinoille, mikä tukee Ukrainan elpymistä ja parantaa ammatillisen koulutusjärjestelmän laatua. Ukrainan parlamentti hyväksyi tätä varten 21. elokuuta 2025 ammatillista koulutusta koskevan lain nro 4575-IX, joka tuli voimaan 12. syyskuuta 2025.

Laissa vahvistetaan oikeudenmukaiset säännöt ja kriteerit ammatillisen koulutuksen yksiköiden toiminnalle sekä selkeät menettelyt, joilla tutkinnot myönnetään opiskelijoille. Erityisesti käyttöön otetaan sisäinen ja ulkoinen laadunvarmistusjärjestelmä koulutuspalvelujen seuranta varten. Ammatillisen koulutuksen yksiköiden on noudatettava i) koulustoittoiminnan harjoittamista koskevia toimilupakriteerejä ja ii) uusia standardeja, jotka koskevat muun muassa keskeisiä oppimistuloksia ja tutkinnossa edellytettävää eurooppalaisen opintosuoritusten ja arvosanojen siirtojärjestelmän (ECTS) opintopisteiden määrää.

Lailla uudistetaan ammatillisen koulutuksen järjestelmän organisatorista ja oikeudellista asemaa, mikä parantaa yleistä institutionaalista kehystä ja sekä virallisessa että epämuodollisessa koulutuksessa toimivien ammatillisen koulutuksen yksiköiden institutionaalisia valmiuksia. Lailla esimerkiksi vahvistetaan ammatillisen koulutuksen yksiköiden taloudellista riippumattomuutta ja annetaan niille myös mahdollisuus korottaa parhaiten suorituvien opettajiensa palkkoja. Lisäksi laissa määritellään selkeästi kunkin

yksikön hallinnosta vastaavat elimet ja niiden vastuualueet. Niihin sisältyy esimerkiksi hallintoneuvostojen ja pedagogisten neuvostojen rooli.

Laissa säädetään selkeämmästä suhteesta niiden sidosryhmien välillä, jotka osallistuvat ammatillisen koulutuksen tarjoamiseen kansallisella ja paikallisella tasolla. Sen mukaan Ukrainan parlamentti on vastuussa ammatillista koulutusta koskevan valtion politiikan määrittelystä, kun taas sen täytäntöönpano on jaettu keskushallinnon toimeenpanoelinten ja paikallisten itsehallintoelinten kesken. Lailla perustetaan myös neuvoa-antavina eliminä toimivia alueellisia ammatillisen koulutuksen neuvostoja, jotka vastaavat ammatillista koulutusta koskevien alueellisten politiikkojen edistämisestä ja täytäntöönpanosta. Niissä toimii alueellisen ja paikallisen itsehallinnon edustajia, työnantajia ja niiden järjestöjä sekä ammatillisen koulutuksen yksiköiden edustajia. Kansainvälisellä tasolla laissa säädetään ammatillisen koulutuksen yksiköiden oikeudesta allekirjoittaa yhteistyösopimuksia kansainvälisten kumppaneiden kanssa ja pitää niihin yhteyksiä ammatillisen koulutuksen tarjoamiseksi.

Komission arviointi: Toteutettu tyydyttävästi

Tavoite 7.10

Tavoitteen nimi: Sosiaalipalvelujen hankintaa koskevan päätöslauselman hyväksyminen

Asiaa koskeva uudistus/investointi: Uudistus 8. Sosiaaliturvan parantaminen

Rahoituslähde: Laina

Asiayhteys

Neuvoston täytäntöönpanopäätöksen liitteessä kuvattu tavoitetta 7.10 koskeva vaatimus:

”Ukrainan ministerikabinetti hyväksyy päätöslauselman sosiaalipalvelujen ostamisesta valtion talousarviovaroin. Päätöslauselma on julkisen talouden kannalta neutraali, eikä se vaikuta millään tavoin Ukrainan velkakestävyYTEEN, ja siinä keskitytään lähinnä seuraaviin osa-alueisiin:

- siirtyminen laitosten rahoittamisesta tulosperusteiseen sosiaalipalvelujen hankintamalliin,*
- mekanismin käyttöönotto tiettyjen sosiaalipalvelujen ostamiseksi rekisteröidyiltä julkisilta ja yksityisiltä sosiaalipalvelujen tarjoajilta vakiintuneiden sosiaalipalveluihin sovellettavien normien ja kriteerien perusteella.”*

Tavoite 7.10 on 7 lukuun (Inhimillinen pääoma) sisältyvän uudistuksen 8 täytäntöönpanon ainoa vaihe.

Toimitettu näyttö

- 1) Yhteenvedoasiakirja, jossa perustellaan asianmukaisesti, miten tavoite on toteutettu tyydyttävästi täytäntöönpanopäätöksen (CID) liitteessä esitettyjä vaatimuksia noudattaen,

2) jäljennös 25. kesäkuuta 2025 päiväystä ministerikabinetin päätöslauselmasta nro 764 vammaisten lasten kokonaisvaltaiseen kehittämiseen ja hoitoon tähtäävän sosiaalipalvelun hankkimista koskevan pilottihankkeen toteuttamisesta.

Analyyysi

Ukrainan viranomaisten toimittamat perustelut ja näyttö kattavat kaikki tavoitteen 7.10 osatekijät.

7 luvussa olevan (Inhimillinen pääoma) uudistuksen 8 tavoitteena on parantaa julkisten sosiaalipalvelujen tarjontaa ottamalla käyttöön mekanismeja tiettyjen palvelujen ostamiseksi rekisteröidyiltä palveluntarjoajilta. Ministerikabinetti hyväksyi 25. kesäkuuta 2025 tätä varten päätöslauselman nro 764, jolla uudistetaan sosiaalipalvelujen hankintajärjestelmää.

Päätöslauselmalla muutetaan vammaisille lapsille tarkoitettujen sosiaalipalvelujen rahoitus- ja toteutustapaa. Tarkoitus on siirtyä rahoituslaitoksista tulosperusteiseen hankintamalliin riippumatta siitä, mitä palveluja tarjotaan. Uudessa mallissa rahoitusta saavien palveluntarjoajien on saavutettava vähintään 85 prosentin osallistumisaste kolmen kuukauden aikana ja varmistettava, että apua tarvitseville lapsille annetaan johdonmukaista ja tehokasta tukea.

Mallilla pyritään varmistamaan tiukat vaatimukset ja vastuuvollisuus, sillä siinä otetaan käyttöön selkeisiin normeihin ja kriteereihin perustuva järjestelmä, johon ainoastaan pätevät julkiset ja yksityiset palveluntarjoajat voivat osallistua. Näin parannetaan tarjottavien palvelujen yleistä laatua ja pyritään vastaamaan yhteisön tarpeisiin, kun pätevyystaso on varmennettu. Malli on kaiken kaikkiaan julkisen talouden kannalta neutraali, eikä se vaikuta Ukrainan velkakestävyYTEEN.

Komission arviointi: Toteutettu tyydyttävästi

Tavoite 8.4

Tavoitteen nimi: Pk-yritysstrategian ja sen toteuttamista koskevan toimintasuunnitelman hyväksyminen

Asiaa koskeva uudistus/investointi: Uudistus 3. Rahoituksen saanti ja markkinoille pääsy

Rahoituslähde: Laina

Asiayhteys

Neuvoston täytäntöönpanopäätöksen liitteessä kuvattu tavoitetta 8.4 koskeva vaatimus:

”Ukrainan ministerikabinetti hyväksyy päätöslauselman pk-yritysstrategiasta ja toimintasuunnitelmasta sen toteuttamiseksi. Strategiassa keskitytään lähinnä seuraaviin osa-alueisiin:

- markkinoille pääsy

- *rahoituksen ja muiden resurssien saatavuus*
- *tiedon saatavuus.*”

Tavoite 8.4 on 8 lukuun (Liiketoimintaympäristö) sisältyvän uudistuksen 3 täytäntöönpanon ensimmäinen vaihe. Uudistus 3 sisältää lisävaiheen 8.5, joka on määrä toteuttaa vuoden 2026 ensimmäisellä neljänneksellä ja jonka tarkoituksena on saattaa voimaan lainsäädäntö ulkoisiin verkkoihin pääsyn yksinkertaistamiseksi.

Toimitettu näyttö

- 1) Yhteenvedoasiakirja, jossa perustellaan asianmukaisesti, miten tavoite on toteutettu tyydyttävästi täytäntöönpanopäätöksen (CID) liitteessä esitettyjä vaatimuksia noudattaen,
- 2) jäljennös 30. elokuuta 2024 päivätystä ministerikabinetin määräyksestä nro 821-r, joka koskee pienten ja keskisuurten yritysten elvytystä, kestävää kehitystä ja digitalisaatiota koskevan strategian hyväksymistä vuoteen 2027 saakka ja sen täytäntöönpanoa vuosina 2024–2027 koskevan toimenpidesuunnitelman hyväksymistä,
- 3) jäljennös hyväksytystä pienten ja keskisuurten yritysten elvytystä, kestävää kehitystä ja digitalisaatiota koskevasta strategiasta vuoteen 2027 saakka, johon sisältyy operatiivinen toimintasuunnitelma vuosiksi 2024–2027 kyseisen strategian panemiseksi täytäntöön 30. elokuuta 2024 annetun määräyksen nro 821-r liitteenä.

Analyysi

Ukrainan viranomaisten toimittamat perustelut ja aineellinen näyttö kattavat kaikki tavoitteen 8.4 osatekijät.

Uudistuksen 3 tavoitteena on vahvistaa hallituksen politiikkaa, jolla kehitetään ja tuetaan pk-yrityksiä. Ministerikabinetti hyväksyi tämän vuoksi strategian ja sen operatiivisen toimintasuunnitelman 30. elokuuta 2024 päätöslauselmallaan nro 821-r.

Strategiassa esitetään yleinen tavoite rakentaa uudelleen ja kasvattaa pk-sektoria sodan aikana ja sen jälkeen luomalla edellytykset kestäväälle kehitykselle, arvonmuodostukselle, digitaalisten välineiden käyttöönotolle ja helpommalle rahoituksen saannille, jotta ukrainalaiset yritykset voivat kilpailla kotimaassa ja kansainvälisillä markkinoilla.

Jotta voidaan arvioida edistymistä näiden päämäärien saavuttamisessa, asiakirjassa luetellaan joitakin tavoitteita, jotka on saavutettava vuoteen 2027 mennessä. Näitä ovat esimerkiksi pk-yritysten osuuden nostaminen 74 prosenttiin bruttoarvonlisäyksestä ja niiden myynnin nostaminen 10,65 biljoonaan Ukrainan hryvniaan. Strategia on selkeästi linjassa EU:n liittymisvaatimusten ja OECD:n pk-yrityksiä koskevien suositusten kanssa, ja sen pitäisi parantaa markkinoille pääsyä ja rahoituksen ja osaamisen saatavuutta.

Strategia muunnetaan toimintasuunnitelmassa 86:ksi numeroiduksi toimenpiteeksi, jotka 15 ministeriön ja 9 erityisviraston on määrä toteuttaa vuoden 2027 loppuun mennessä. Toimenpiteet on jaettu neljään pilariin.

- i) Liiketoimintaympäristö ja rahoitus: edullisten lainojen järjestelmän ("5–7–9 prosenttia") laajentaminen, eRobota-ohjelman avustusten laajentaminen, sotariskivakuutusjärjestelmästä säätäminen ja kansallisen digitaalisen factoring-alustan käyttöönotto.
- ii) Innovointi sekä digitaalinen ja vihreä siirtymä: sähköisen laskutuksen ja pikamaksujen käyttöönotto, sähköisten arvosetelien tarjoaminen pilvipalveluja ja kyberturvallisuusvälineitä varten, hiilijalanjälkilaskurin luominen verkkoon pk-yrityksiä varten ja EU:n ympäristöpolitiikan sääntöjen mukaisten etuuskohteluun perustuvien luottolimiittien käyttöönotto.
- iii) Inhimillinen pääoma ja osallisuus: harjoittelu- ja opiskelujaksoja yhdistelevän koulutusmallin ohjelmien perustaminen, maasta muuttaneiden paluukannustimet ja räätelöity rahoitus/koulutus naisille, nuorille, sotaveteraaneille, maan sisällä siirtymään joutuneille, yli 50-vuotiaille ja vammaisille henkilöille.
- iv) Kilpailukyky ja vienti: vientitakuulaitoksen laajentaminen, Made in Ukraine -brändin markkinointi ja pk-yritysten liittyminen Enterprise Europe Network -verkostoon ja muihin EU:n foorumeihin.

Komission arviointi: Toteutettu tyydyttävästi

Tavoite 9.2

Tavoitteen nimi: Tarvittavista toimenpiteistä oikeushenkilöllisyyden myöntämiseksi kunnille tehdyn selvityksen hyväksyminen ja julkaiseminen Ukrainan kuntien, alueiden ja infrastruktuurin kehittämisestä vastaavan ministeriön verkkosivustolla

Asiaa koskeva uudistus/investointi: Uudistus 1. Hallinnon hajauttamisen edistäminen

Rahoituslähde: Laina

Asiayhteys

Neuvoston täytäntöönpanopäätöksen liitteessä kuvattu tavoitetta 9.2 koskeva vaatimus:

"Ukrainan kuntien, alueiden ja infrastruktuurin kehittämisestä vastaavan ministeriön verkkosivustolla julkaistaan tulokset selvityksestä, joka on tehty mahdollisuudesta myöntää kunnille oikeushenkilöllisyys."

Tavoite 9.2 on 9 lukuun (hallinnon hajauttaminen ja aluepolitiikka) sisältyvän uudistuksen 1 täytäntöönpanon ainoa vaihe. Uudistus 1 sisältää lisävaiheen 9.3, joka on määrä toteuttaa vuoden 2026 ensimmäisellä neljänneksellä ja jonka tarkoituksena on saattaa voimaan muutokset Ukrainan paikallisesta itsehallinnosta annettuun lakiin.

Toimitettu näyttö

- 1) Yhteenvedoasiakirja, jossa perustellaan asianmukaisesti, miten tavoite on toteutettu tyydyttävästi täytäntöönpanopäätöksen (CID) liitteessä esitettyjä vaatimuksia noudattaen,
- 2) kopio tutkimuksesta (monografia) *Community as a Legal Entity of Public Law: Ukraine in the Context of European and International Experience*”, julkaistu Ukrainan kuntien, alueiden ja infrastruktuurin kehittämisestä vastaavan ministeriön verkkosivustolla osoitteessa <https://mindev.gov.ua/storage/app/sites/1/uploaded-files/monograph-ua.pdf>.

Analyysi

Ukrainan viranomaisten toimittamat perustelut ja aineellinen näyttö kattavat kaikki tavoitteen 9.2 osatekijät.

Uudistuksen 1 tavoitteena on luoda puitteet valtion paikallishallinnon muuttamiseksi prefektuurityyppisiksi viranomaisiksi ja varmistaa toimivallan parempi jako paikallishallinnon ja toimeenpanoviranomaisten välillä. Tutkimus *Community as a Legal Entity of Public Law: Ukraine in the Context of European and International Experience* julkaistiin kuntien ja alueiden kehittämisestä vastaavan ministeriön (ministeriö nimettiin uudelleen syyskuussa 2024) virallisella verkkosivustolla kesäkuussa 2025.

Tutkimuksessa analysoidaan muiden valtioiden kokemuksia yhteisöjen oikeushenkilöllisyyden määrittämisestä. Näitä ovat myös EU:n jäsenvaltioiden, kuten Saksan, Puolan ja Ranskan, kokemukset. Siinä analysoidaan yhteisön käsitettä julkisoikeudellisena oikeushenkilönä Ukrainan lainsäädännön suhteen Euroopan paikallisen itsehallinnon peruskirjassa vahvistettujen paikallisen itsehallinnon periaatteiden täytäntöönpanon yhteydessä.

Tutkimuksen mukaan yhteisöjen tunnustaminen julkisoikeudellisiksi oikeushenkilöiksi on ratkaisevan tärkeää, jotta Ukraina voi saattaa päätökseen hallinnon hajauttamista koskevan uudistuksensa. Tutkimuksessa annetaan ohjeita, miten yhteisöille myönnetään oikeushenkilöllisyys, ja analysoidaan tarvittavia muutoksia Ukrainan perustuslakiin ja tähän tarvittavaa voimassa olevaa lainsäädäntöä.

Komission arviointi: Toteutettu tyydyttävästi

Tavoite 10.4

Tavoitteen nimi: Uusiutuvan energian lisämaksun erottamista siirtotariffista koskevan etenemissuunnitelman hyväksyminen

Asiaa koskeva uudistus/investointi: Uudistus 2. Parannettu sääntelykehys uusiutuvan energian lisäämiseksi ja energiajärjestelmän vakaan toiminnan varmistamiseksi

Rahoituslähde: Laina

Asiayhteys

Neuvoston täytäntöönpanopäätöksen liitteessä kuvattu tavoitetta 10.4 koskeva vaatimus:

”Etenemissuunnitelman hyväksyminen uusiutuvan energian lisämaksun erottamiseksi siirtotariffista sekä tarvittavien säädösten ja toteuttamisedellytysten määrittely.”

Tavoite 10.4 on toinen vaihe luvun 10 (energia-ala) uudistuksen 2 ”Parannettu sääntelykehys uusiutuvan energian lisäämiseksi ja energiajärjestelmän vakaan toiminnan varmistamiseksi” täytäntöönpanossa. Uudistuksessa 2 on kaksi lisävaihetta. Tavoite 10.2 koskee uusiutuvan energian markkinaperusteisen kehyksen käyttöönottoa, ja se on määrä toteuttaa vuoden 2024 viimeisellä neljänneksellä. Tavoite 10.3 koskee uusiutuvaan energiaan tehtävien investointien lupamenettelyjen parantamista koskevan lainsäädännön voimaantuloa, ja se on määrä toteuttaa vuoden 2026 kolmannella neljänneksellä.

Toimitettu näyttö

- 1) Yhteenvedoasiakirja, jossa perustellaan asianmukaisesti, miten tavoite on toteutettu tyydyttävästi täytäntöönpanopäätöksen (CID) liitteessä esitettyjä vaatimuksia noudattaen,
- 2) jäljennös 25. kesäkuuta 2025 päivätystä ministerikabinetin määräyksestä nro 612-r, joka koskee uusiutuvan energian lisämaksun erottamista sähkönsiirtopalvelujen tariffista koskevan etenemissuunnitelman ja tähän liittyvän vuosien 2025 ja 2026 etenemissuunnitelman hyväksymistä.

Analyysi

Ukrainan viranomaisten toimittamat perustelut ja aineellinen näyttö kattavat kaikki tavoitteen 10.4 osatekijät.

Uudistuksen 2 tavoitteena on lisätä uusiutuvan energian osuutta Ukrainan energialähteistä. Tätä varten Ukrainan ministerikabinetti hyväksyi 25. kesäkuuta 2025 päätöslauselmalla nro 612-p etenemissuunnitelman, jolla edistetään uusiutuvan energian käyttöönoton hallinnoinnin parantamista siten, että uusiutuvien energialähteiden lisämaksu erotetaan siirtotariffista.

Etenemissuunnitelma on ratkaisevan tärkeä askel kohti avoimemman ja markkinaperusteisemmän mallin luomista uusiutuvan energian rahoittamiselle Ukrainassa. Uusiutuvien energialähteiden lisämaksu oli aiemmin merkittävä osa siirtotariffia, ja suuri osa tariffin tuloista oli tarkoitettu uusiutuvista energialähteistä tuotetun sähkön maksamiseen. Etenemissuunnitelmassa hahmotellaan vaiheittainen siirtyminen uuteen järjestelmään.

Suunnitelmassa vahvistetaan asteittainen eriyttäminen siten, että nykyisiin ja uusiin uusiutuvan energian tuottajiin sovelletaan toisistaan poikkeavia sääntöjä. Nykyisille uusiutuvan energian tuottajille maksettavat maksut kuuluvat edelleen siirtotariffin piiriin 1. tammikuuta 2030 asti. Uusille uusiutuvan energian tuottajille, myös nk. vihreiden huutokauppojen voittajille, maksetaan 1. heinäkuuta 2026 alkaen erillinen lisämaksu. Tämä on keskeinen muutos, jolla pyritään varmistamaan aiempaa avoimempi ja riippumattomampi rahoitusmekanismi uusille hankkeille.

Etenemissuunnitelmassa luetellaan tarvittavat lainsäädäntömuutokset. Ensinnäkin sähkömarkkinalakia, joka on Ukraina-suunnitelman keskeinen tavoite, on muutettava lisämaksun erottamiseksi kokonaan. Toiseksi energia-alan ja yleishyödyllisten palvelujen kansallinen sääntelyviranomaisen (NEURC) on valtuutettu laatimaan tarvittavaa sekundaarilainsäädäntöä, muun muassa hyväksymään menetelmät uusiutuvien energialähteiden lisämaksun laskemiseksi sekä muutokset siirtotariffin laskentamenetelmään, siirtojärjestelmää koskevaan säännöstyöhön (TSC) ja vähittäismarkkinoita koskeviin sääntöihin, jotka ovat ratkaisevan tärkeitä uusien sääntöjen käytännön täytäntöönpanon kannalta.

Komission arviointi: Toteutettu tyydyttävästi

Tavoite 13.3

Tavoitteen nimi: Kriittisten raaka-aineiden louhintaa koskevien investointihankkeiden jatkumon julkaiseminen

Asiaa koskeva uudistus/investointi: Uudistus 2. Hallintomenettelyjen kehittäminen

Rahoituslähde: Laina

Asiayhteys

Neuvoston täytäntöönpanopäätöksen liitteessä kuvattu tavoitetta 13.3 koskeva vaatimus:

Julkaistaan kriittisten raaka-aineiden louhintaa koskevien investointihankkeiden jatkumo.

Tavoite 13.3 on toinen 13 luvun (Kriittisten raaka-aineiden hallinta) uudistuksen 2 ”Hallintomenettelyjen kehittäminen” täytäntöönpanon kahdesta vaiheesta, jotka on määrä toteuttaa vuoden 2025 toisella neljänneksellä. Toinen vaihe on 13.4, joka kuuluu myös nykyiseen maksuerään. Uudistuksessa 2 on yksi lisävaihe 13,5, joka on määrä toteuttaa vuoden 2025 ensimmäisellä neljänneksellä ja joka on jo saanut myönteisen arvion neljännen erän yhteydessä.

Toimitettu näyttö

- 1) Yhteenvedoasiakirja, jossa perustellaan asianmukaisesti, miten tavoite on toteutettu tyydyttävästi täytäntöönpanopäätöksen (CID) liitteessä esitettyjä vaatimuksia noudattaen,

2) jäljennös julkaistuista kriittisten raaka-aineiden louhintaa koskevista investointihankkeista, julkaistu Ukrainan geologian tutkimuslaitoksen verkkosivustolla:

<https://www.geo.gov.ua/wp-content/uploads/presentations/ukr/investicijnij-atlas-nadrokoristuvacha-strategichni-ta-kritichni-minerali.pdf>.

Analyysi

Ukrainan viranomaisten toimittamat perustelut ja aineellinen näyttö kattavat kaikki tavoitteen 13.3 osatekijät.

Uudistuksen 2 tavoitteena on optimoida menettely ja vähentää mahdollisten sijoittajien hallinnollista taakkaa. Pää tavoitteena on lisätä läpinäkyvyyttä, nopeutta ja kustannustehokkuutta uusien investointipäätösten edistämiseksi.

Kriittisten raaka-aineiden louhintaan liittyvien investointihankkeiden suunnitelma julkaistaan geologisen tutkimuslaitoksen virallisella verkkosivustolla: <https://www.geo.gov.ua/en/critical-raw-materials>.

Asiakirjassa esitetään suunnitteilla olevat investointimahdollisuudet, jotka liittyvät mineraalien louhintaan Ukrainassa, myös kriittisten raaka-aineiden esiintymistä, joihin voidaan myöntää toimilupia sähköisissä huutokaupoissa ja tuotannonjakosopimuksia koskevissa tarjouskilpailuissa. Asiakirja sisältää yleiskatsauksen esiintymistä ja erilaisista toimitusketjuista sekä kriittisiä raaka-aineita koskevista strategioista EU:ssa.

Siinä esitetään myös kartta kriittisistä raaka-aineista Ukrainassa, lyhyt kuvaus vapaista esiintymistä, QR-koodit, joiden avulla saadaan yksityiskohtaisempia tietoja, toimiluvat ja luettelo mahdollisista strategisista sijoittajista erityyppisiä kriittisiä raaka-aineita koskevissa investointihankkeissa.

Yleisesti ottaen tässä asiakirjassa korostetaan Ukrainan pyrkimyksiä lisätä maan houkuttelevuutta kriittisiin raaka-aineisiin tehtävien investointien kannalta.

Komission arviointi: Toteutettu tyydyttävästi

Tavoite 13.4

Tavoitteen nimi: Tuotannonjakosopimusta koskevien kansainvälisten tarjouskilpailujen käynnistäminen niiden läpinäkyvyydestä huolehtien

Asiaa koskeva uudistus/investointi: Uudistus 2. Hallintomenettelyjen kehittäminen

Rahoituslähde: Laina

Asiayhteys

Neuvoston täytäntöönpanopäätöksen liitteessä kuvattu tavoitetta 13.4 koskeva vaatimus:

”Tuotannonjakosopimusta koskevat kansainväliset tarjouskilpailut käynnistetään ja julkaistaan käyttäen hallituksen hyväksymiä mallisopimusehtoja. Tuotannonjakosopimusta koskevien tarjousten ja sopimusten läpinäkyvyys varmistetaan antamalla avoin pääsy niiden ehtoihin.”

Tavoite 13.4 on toinen 13 luvun (Kriittisten raaka-aineiden hallinta) uudistuksen 2 ”Hallintomenettelyjen kehittäminen” täytäntöönpanon kahdesta vaiheesta, jotka on määrä toteuttaa vuoden 2025 toisella neljänneksellä. Toinen vaihe on 13.3, joka kuuluu myös nykyiseen maksuerään. Uudistuksessa 2 on yksi lisävaihe 13.5, joka on määrä toteuttaa vuoden 2025 ensimmäisellä neljänneksellä ja joka on jo saanut myönteisen arvion neljännen erän yhteydessä.

Toimitettu näyttö

- 1) Yhteenvedoasiakirja, jossa perustellaan asianmukaisesti, miten tavoite on toteutettu tyydyttävästi täytäntöönpanopäätöksen (CID) liitteessä esitettyjä vaatimuksia noudattaen,
- 2) jäljennös 30. kesäkuuta 2025 pidetyn yksiköiden välisen tuotannonjakosopimusta käsittelevän komitean kokouksesta tehdystä pöytäkirjasta N:o 62, jolla hyväksytään tuotannonjakosopimuksen malli,
- 3) jäljennös 30. kesäkuuta 2025 pidetyn yksiköiden välisen tuotannonjakosopimusta käsittelevän komitean hyväksymä tuotannonjakosopimuksen malli,
- 4) jäljennös 14. heinäkuuta 2025 päivätystä Ukrainan ministerikabinetin päätöslauselmasta nro 845, joka koskee strategisesti ja kriittisesti tärkeiden mineraalien ja komponenttien luetteloiden ja strategisesti ja/tai kriittisesti tärkeiden maanalaisten maapalstojen luetteloiden hyväksymistä,
- 5) jäljennös 27. elokuuta 2025 päivätystä Ukrainan ministerikabinetin päätöslauselmasta nro 1059, joka koskee tarjouskilpailua Dobran esiintymästä louhittaviin ja rikastettaviin metallimineraaleihin liittyvän tuotannonjakosopimuksen tekemistä,
- 6) jäljennös valtion virallisesta lehdestä nro 187 (8112), s. 39, tarjouskilpailun järjestämistä koskevan ilmoituksen julkaiseminen, päivätty 12. syyskuuta 2025.

Analyysi

Ukrainan viranomaisten toimittamat perustelut ja aineellinen näyttö kattavat kaikki tavoitteen 13.4 osatekijät.

Uudistuksen 2 tavoitteena on optimoida menettely ja vähentää mahdollisten sijoittajien hallinnollista taakkaa. Pää tavoitteena on lisätä läpinäkyvyyttä, nopeutta ja kustannustehokkuutta uusien investointipäätösten edistämiseksi.

Hallitustenvälinen tuotannonjakosopimusta käsittelevä komitea hyväksyi tuotannonjakosopimuksen mallin 30. kesäkuuta 2025. Tuotannonjakosopimuksen mallin on tarkoitus toimia perustana Ukrainan hallituksen ja sijoittajien välisille sopimuksille. Ministerineuvosto hyväksyi 14. heinäkuuta 2025 päätöslauselman nro 845, joka sisältää luettelot strategisesti ja kriittisesti tärkeistä mineraaleista sekä luettelon strategisesti ja/tai kriittisesti tärkeistä maanalaisista maapalstoista (mineraaliesiintymät), jotka annetaan käytettäväksi tuotannonsopimuksen tekemiseen liittyvässä tarjouskilpailumenettelyssä.

Tuotannonjakosopimusta käsittelevä komitea on päättänyt käynnistää tarjouskilpailun Dobra-esiintymän sisällä louhittavien metallimineraalien jakamista koskevan sopimuksen tekemisestä. Tämä vahvistettiin ministerineuvoston päätöslauselmalla nro 1059. Tarjouskilpailu julkaistiin 12. syyskuuta 2025.

Yleisesti ottaen tuotannonjakosopimuksen mallin ja päätöslauselman nro 845 hyväksyminen tuo esiin Ukrainan sitoutumisen sellaisen selkeän sääntelykehityksen luomiseen, jolla pyritään houkuttelemaan ulkomaisia investointeja kriittisiin raaka-aineisiin. Kun Ukraina yksilöi ja kilpailuttaa kriittisten mineraalien maanalaiset maapalstat, siitä tulee ennakoiva toimija maailmanlaajuisille kriittisten raaka-aineiden markkinoille. Näin pyritään lisäämään sijoittajien luottamusta ja sovittamaan kansalliset tavoitteet kansainvälisiin sijoitusstandardeihin.

Komission arviointi: Toteutettu tyydyttävästi

Tavoite 15.6

Tavoitteen nimi: Pakollisen tarkkailu-, raportointi- ja todentamisjärjestelmän uudelleen käyttöön ottaminen

Asiaa koskeva uudistus/investointi: Uudistus 3. Hiilen hinnoittelun markkinamekanismit

Rahoituslähde: Laina

Asiayhteys

Neuvoston täytäntöönpanopäätöksen liitteessä kuvattu tavoitetta 15.6 koskeva vaatimus:

”Pakollinen hiilidioksidipäästöjen tarkkailu-, raportointi- ja todentamisjärjestelmä otetaan uudelleen käyttöön nykyisen lainsäädännön soveltamisalaan kuuluvissa laitoksissa, lukuun ottamatta laitoksia, jotka eivät kuulu valvonnan piiriin tai jotka ovat tuhoutuneet tai jotka sijaitsevat tilapäisesti miehityillä alueilla tai jotka ovat virallisesti ilmoittaneet tuotannon keskeyttämisestä.”

Tavoite 15.6 on 15 lukuun (Vihreä siirtymä ja ympäristönsuojelu) sisältyvän hiilen hinnoitteluun liittyviä markkinamekanismeja koskevan uudistuksen 3 täytäntöönpanon kahdesta vaiheesta ensimmäinen, ja se on määrä toteuttaa vuoden 2025 toisella

neljänneksellä. Ensimmäinen tavoite 15.5, joka koskee kasvihuonekaasujen kansallisen päästökauppajärjestelmän perustamista koskevan toimintasuunnitelman hyväksymistä, on jo toteutettu tyydyttävästi.

Toimitettu näyttö

- 1) Yhteenvedoasiakirja, jossa perustellaan asianmukaisesti, miten tavoite on toteutettu tyydyttävästi täytäntöönpanopäätöksen (CID) liitteessä esitettyjä vaatimuksia noudattaen,
- 2) jäljennös 8. tammikuuta 2025 annetusta laista nro 4187-IX, joka koskee tiettyjen hiilidioksidipäästöjen tarkkailu-, raportointi- ja todentamisjärjestelmän uudelleen käyttöön ottamista koskevien Ukrainan lakien muuttamista.

Analyysi

Ukrainan viranomaisten toimittamat perustelut ja aineellinen näyttö kattavat kaikki tavoitteen 15.6 osatekijät.

Uudistuksen 3 tavoitteena on edistää hiilen hinnoittelua koskevien markkinamekanismien kehittämistä ja erityisesti varmistaa asianmukainen tiedonkeruu päästökaupan käynnistämiseksi Ukrainassa. Ukrainan parlamentti antoi 8. tammikuuta 2025 laista nro 4187-IX, joka koskee tiettyjen hiilidioksidipäästöjen tarkkailu-, raportointi- ja todentamisjärjestelmän uudelleen käyttöön ottamista koskevien Ukrainan lakien muuttamista. Laki tuli voimaan 1. helmikuuta 2025.

Sillä tehdään kasvihuonekaasupäästöjen tarkkailu-, raportointi- ja todentamisjärjestelmästä jälleen pakollinen vuonna 2021 toimintansa aloittaneissa laitoksissa. Tällaiset pakolliset vaatimukset keskeytettiin sotatilalain säätämisen vuoksi Venäjän helmikuussa 2022 tekemän täysimittaisen hyökkäyksen jälkeen. Tarkkailu-, raportointi- ja todentamisjärjestelmä on edellytys päästökauppajärjestelmän täytäntöönpanolle, ja se edellyttää, että kasvihuonekaasupäästöjä tuottavien ja mahdollisesti tuottavien laitosten toiminnanharjoittajat noudattavat tiettyjä velvoitteita.

Järjestelmä kattaa tällä hetkellä 11 päästökauppajärjestelmän toimintotyyppiä. Yhteinen rekisteri on järjestelmä, jolla tarkkailu-, raportointi- ja todentamisjärjestelmä pannaan täytäntöön. Sitä ollaan parhaillaan digitalisoimassa. Soveltamisalaan kuuluvien yhteisöjen on toimitettava kasvihuonekaasupäästöjä koskeva todennettu vuosikertomus seuraavan vuoden maaliskuuhun mennessä (raportointi). Ukrainan kansallisen akkreditointiviraston akkreditoiman tarkastajan, joka on kolmas osapuoli, on todennettava kasvihuonekaasupäästöjä koskeva raportti (todentaminen). Lain mukaan väliaikaisesti miehitetyt alueet, valvomattomat laitokset ja tuhotut laitokset on vapautettu velvoitteista.

Komission arviointi: Toteutettu tyydyttävästi